

خراسان جنوبی

خانه باغ عطایی نوغاب

خانه‌تاریخی عطایی واقع در روستای نوغاب شهرستان درمیان به اواخر دوران قاجاریه و اوایل پهلوی تعلق دارد. با توجه به معماری بنا، مواد و مصالح استفاده شده در آن و در نظر گرفتن المان‌های معماری مانند استفاده از آجرهای مهری و نقوش موجود بر روی آنها می‌توان قدمت بنا را اواخر دوره قاجاریه و اوایل پهلوی اعلام کرد. از بیرون و در نمای عمومی، این بنا دارای دو سر در مجزا از هم است که فر در به دو فضای جداگانه اما مرتبط با هم هدایت می‌کند که هر دو در مجاورت هم و در سمت جنوب بنا قرار گرفته و دارای تزئیناتی کاملاً مشابه و آجری هستند و در آنها از آجرهای قالبی استفاده شده‌است.

در سمت راست عمارت، اندرونی و در سمت چپ بیرونی بنا واقع شده و پس از عبور از آن حیاط با چهار باغچه کاملاً قرینه قرار دارد، در قسمت جنوب شرقی این حیاط دو باز شو وجود دارد که اولی به انباری و دیگری به سمت یک اتاق با پوشش منحنی باز می‌شود. در غرب بنا فضای آشپزخانه قرار دارد که متشکل از دو فضای مرتبط با هم است که فضای اول برای پخت و پز و دیگری بیشتر به عنوان انبار کاربرد دارد. پوشش ها در این قسمت به صورت منحنی و از نوع کجاوه است. بر اساس گفته ساکنان از این مطبخ برای پخت و پز در مناسبت‌های مذهبی و... استفاده می‌شود و همه‌ا اهالی روستا در آن شرکت می‌کنند.

در همین فضا و در سمت شمالی اتاق یک فضا که در گذشته احتمالاً کاربری فراموزی را داشته و گمان می‌رود برای اینگونه پخت و پز ها استفاده می‌شده است با پوشش منحنی دیده می‌شود که در زیر آن نیز محلی برای گرم کردن آن و روشن کردن آتش تعبیه شده‌است.

دریچه فرهنگ

ارسال ۵۵۰ اثر به جشنواره عکس عاشورایی طیس

۵۵۰ اثر به جشنواره عکس عاشورایی طیس ارسال شد. سرپرست اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی طیس از ارسال ۵۵۰ قطعه عکس به جشنواره عکس عاشورایی اسمال طیس داد و گفت : اختتامیه این جشنواره چهارشنبه هفته جاری بر گزار می‌شود.

«عماری» بخش‌های این جشنواره را شامل دو بخش اصلی کودک و عاشورا و همچنین پیر غلامان حسینی عنوان کرد و افزود: در هر بخش ۳ نفر به عنوان برگزیده انتخاب می‌شوند که نفرهای اول تا سوم به ترتیب ۲۰۰، ۱۵۰ و ۱۰۰ هزار تومان هدیه دریافت می‌کنند. در بخش جنبی نیز موضوع عکاسی آزاد بوده و پس از داوری ۱۵۰، ۱۰۰ و ۸۰ هزار تومان به سه رتبه برتر اهدا می‌شود.

به گفته وی یک کارگاه آموزشی در موضوع عکاسی آیینی برای هنرمندان و عکاسان نیز قبل از اختتامیه برگزار خواهد شد. وی بر گزار ی شب شعر عاشورایی را از دیگر برنامه‌های محرم و صفر عنوان کرد و ادامه داد: اسمال مستند «روز هشتم» توسط حسن نظری و با موضوع عزاداری روزهای تاسوعا و عاشورا تهیه شده که در شبکه‌های سراسری پخش شده‌است.

.....

نمایش ۱۳۶ اثر نگارگری هنرمند بیر جندی در نگارخانه شهر

رنجبر - ۳۶ تابلوی نگارگری هنرمند بیر جندی در یوز در نگارخانه شهر بیر جند در معرض دید عموم قرار گرفت.
در این نمایشگاه آثار نمایتاور استاد فرسادی در قالب ۳۶ قاب در خصوص ائمه اطهار و روایتگری مذهبی به نمایش درآمد. این هنرمند تاکنون ۱۵ نمایشگاه از آثارش را در بیر جند برپا کرده و در دو نمایشگاه گروهی هم تابلوهایش را در مشهد و تهران به نمایش گذاشته‌است.
در های این نمایشگاه تا ۱۷ آبان ماه به‌روی علاقه‌مندان باز است.

گفت و گوی خراسان جنوبی با شاعر نیمایی

شعری برای مردم

رنجبر-حرف کنار هم می‌نشینند و دست کلمات

را به گرمی می‌فشارند و وقتی کنار یکدیگر قرار گرفتند و از زبان پر آواز او به صوت تبدیل شدند بیت‌هایی ساخته می‌شود در قالب شعر نو.

اشعاری که سال‌ها پیش نیمایوشیچ آن‌ها را رقم زد و امروز شاعرانی چون اورا هشر را ادامه می‌دهند اما دغدغه‌اش فراتر از شعر و شاعری است و می‌خواهد شاعران استان برای مردم بینشی بگویند و زبان خاص شعرشان را بشناسند نه آن‌که تقلید گر باشند.

«غای محسین چپکندی نژاد، سال‌هاست که ذهن خلاقش را به دست پیر ادبیات سپرده تا مریدش باشد و به مراد برسد و این‌روزها استاد است و دنیایی که تصویر نیما را جای جایش می‌بیند.

• یک پنجره

او از دهه ۵۰ مطالعه می‌کرد داستان‌های مجلات و... همدمش بود اما انگار به معنای واقعی هنوز ادبیات را نمی‌شناخت. اولین بار که نشانه‌ای از ادبیات در وجودش جوانه زد و دست طفل نوپای شعر ادر ذهن خلاقش گرفت و در کوچه‌پس‌کوچه های ادبیات قدم زد در خانه همان دوستی بود که با باز کردن پنجره‌ای به سوی سمفونی‌های بتهوون، موزارت، چایکوفسکی و نیز صدای دلنشین بنان، محمد رضا شجریان، محمدنوری و کلمه‌شعرهای حافظ، خیام، نیما و ... با صدای سحرآمیز احمد شاملو دنیای جدیدی را به رویش گشود و هرآنچه از ادبیات تا آن زمان در ذهنش نقش بسته بود رنگی تازه گرفت.

شعر آی آدم‌ها اثر نیما یوشیچ تاثیر شگفتی بر وجودش گذاشت و او را آرام آرام به نیمای خراسان جنوبی تبدیل کرد.

او اگر چه از سال ۵۰ شعر گفتن را شروع کرد و اولین شعرش در مجله(دختران پسران) تهران با عنوان «حیران» چاپ شد اما در دهه ۶۰ به‌طور جدی این راه را دنبال کرد و نخستین اثر غلامحسین چپکندی نژاد، مجموعه‌ای از اشعار سپید تحت عنوان «سرودباران» در سال ۶۶ به‌زیر طبع آراسته شد و بعدها از اشعار این کتاب در کتاب‌های درسی دانشگاه‌های کشور استفاده شد.

سال ۶۹ دومین اثر وی با عنوان «شیار شامگاه» به چاپ رسید. به علاوه چاپ مجموعه «زمان را از تومی گیرند» در سال ۷۹، کتاب «راه‌بروج»، ۸۷، «بادام تلخ» و ۸۸ و چاپ چند شعر در کتاب هفت (چهره‌های شعر معاصر خراسان)، سرسبیری صفحه ادبی ماهنامه نوادیش و همکاری با فصلنامه ادبی دانشگاه بیر جند از دیگر فعالیت‌های اوست.

با شناخت نیما زبان شعرش تغییر کرد و دنیایی از ادبیات پیش‌رویش لیخند زد و متوجه شد که به جز اشعار کلاسیک قالب شعر دیگری هم هست و زبان و نگاه نیما را دنبال کرد. سراغ کتاب‌های نیما را در بیر جند گرفت اما کمتر شخصی آوا می‌شناخت.

• سرودباران

به یاد دارد که اولین مجموعه شعرش به عنوان «سرودباران» از طرف شورای کتاب تهران در بخش ویژه نوجوانان قرار گرفت و تقدیر شد و بسیاری از منتقدان او را صاحب سبک و زبان شعر خاصی

دانستند. ممکن است شعر برایش به عنوان یک تفریح شروع شده باشد اما راهی دشوار را تا کنون پیموده و معتقد است شاید سرودن شعر برای عده‌ای تفتنی باشد اما وقتی زندگی ات را صرف شاعری کنی در دناک است که تمام عمر شعر دیگران را بگویی و در واقع انگار عمرت را به بطلالت می‌گذرانی.

در ادامه اضافه می‌کند: شاید یک دهه از جریان فراموشی مرید و مراد در استان گذشته باشد اما در شب شعرهای بر گزار شده برخی به اشعارم گوش نمی‌دادند و فقط اشعار عده‌ای خاص مورد توجه بود ولی سال‌ها گذشت و اشعار همان‌ها از مرزهای استانی فراتر نرفت. «چپکندی» معتقد است ادبیات با هیچ کس شوخی ندارد و چنانچه حرفی برای گفتن در این عرصه نداشته باشی باید بگذاری و از همان راهی که آمده‌ای باز گردی.

• صلح و دوستی

از نگاه ظریفش برای ستایش صلح، دوستی و انسان در بعد جهانی می‌گوید که در بیت بیت اشعارش جریان دار و در انعکاس محیط اطرافش را می‌توان در کلمات دلنشین اشعارش حس کرد.

او که حالایت بیت اشعارش را زندگی کرده‌است از تصویر سازی در شعر صحبت می‌کند که باعث جذب مخاطب شده‌است. اشعارش را به تابلوی نقاشی واقعی از زندگی تشبیه می‌کند که دوستان نقاشش هم به این موضوع اعتراف کرده‌اند.

دانشگاه بیر جند از دیگر فعالیت‌های او است. با شناخت نیما زبان شعرش تغییر کرد و دنیایی از ادبیات پیش‌رویش لیخند زد و متوجه شد که به جز اشعار کلاسیک قالب شعر دیگری هم هست و زبان و نگاه نیما را دنبال کرد. سراغ کتاب‌های نیما را در بیر جند گرفت اما کمتر شخصی آوا می‌شناخت.

او از متحول شدن زندگی اطرافیش به دلیل خواندن اشعارش در قالب شعر نو می‌گوید که نگاه آنها را نسبت به زندگی عوض کرده‌است.

• سنگ نگاره‌ها

استاد در حال حاضر چند مجموعه شعر جدید هم در دست چاپ دارد، «سنگ نگاره‌ها» که با زبان شعر نگاهی دارد به میراث فرهنگی و باستانی استان و «طعم نان» از آن جمله است و همچنین بسیاری از اشعار این شاعر نوپرداز به زبان های آلمانی، ایتالیایی، انگلیسی، کر دی و عربی ترجمه و در سایت جهانی شعر منتشر شده‌است.

لايه لای سخنانش از اشعاری هم صحبت می‌کند که فکر می‌کرد سیاه مشق هستند و دیگر نخواست آنها را نگه دارد و در آتش سوخت و از طرفی مورد سرزنش دوستانش قرار گرفت.

به عقیده وی از یک دهه قبل به خاطر حضور دانشجویان و برگزاری شب شعرها بت مهجور بودن شاعران استان شکسته است و بیشتر به صورت علمی به شعر پرداخته می‌شود.

• شاعری برای استانم

او عنوان می‌کند بیش از ۳ دهه به شعر گفتن در استان پرداخته ام و بسیاری از اطرافیانم معتقد هستند برای پیشرفت باید مهاجرت می‌کردم اما وقتی که نگاه می‌کنم زمینه شعر در استان زیاد است می‌توان در همین جا هم شاعری برای قرن‌ها و نسل‌های بعد بود و پیشرفت را جست و جو کرد.

او که دفاتر شعر پدر بزرگ را جمع آوری و وزن و قافیه اش را تصحیح کرده و گزیده‌ای از آنها را به چاپ رسانده می‌گوید: یکی از پسرانم هم شاعر است و از زمان دبستان زبان شعرش را شناخته و دنبال می‌کند. زبان ظریف پدر بزرگی دارد و هر شاعری می‌تواند زبان خاص خودش را به منصفه ظهور برساند اما گاهی اوقات از تنگ نظری‌ها در بین اهالی فرهنگ و هنر استان دلگیری می‌شوم که پیشرفت یکدیگر را مانعی برای پیشرفت خود می‌دانند.

شاعران استان علی‌رغم همه ادعا‌های زیاد حتی یک بیت از اشعارشان در کتاب‌های کشور چاپ نشده اما این موضوع حمل بر خودستایی از خودم نیست، بی‌ادعا هستم.

• فقر مطالعه و زبان شعر

«چپکندی نژاد» می‌گوید: بسیاری از شاعران تمام عمر شعر می‌سرایند اما هیچ وقت نمی‌توانند زبان شعرشان را پیدا کنند و مقلد هستند و چیزی از ادبیات، ذوق و استعداد خودشان به شعر اضافه نمی‌کنند، این موضوع را در استان زیاد می‌بینیم که فقر مطالعه به آن دامن زده‌است و حتی گاهی اوقات نسل جوانمان برخی از شاعران را نمی‌شناسند یا بعضی از اساتید دانشگاه هم با ادبیات معاصر نا آشنا هستند.

• یک بهانه

نایاب بون کتاب‌های ادبی در استان گاهی اوقات بهانه‌ای می‌شود جدی برای پیمودن فرسنگ‌ها راه به سوی پایتخت تا بتواند نکته‌ای بیاموزد و راه جدیدی را در شعر و شاعری هموار کند. می‌گوید: نبود منابع غنی ادبیات گاهی اوقات بهانه‌است، پای رهر و نیست و برخی‌ها بهانه می‌آورند در حالی‌که در هر جست‌وجوی ادبی کشفی لذت بخش وجود دارد، و وقتی به جست‌وجوی آثار شاملو، سهراب و فروغ فرخ‌زاد یا دیگر شاعران بروید شخصیت و روحیه آنها را لایه لای آثارشان با سبک و زبان خودشان کشف خواهید کرد.

به عقیده وی با گسترش ارتباطات در عصر حاضر منابع غنی ادبیات به راحتی در اختیار نسل جوان قرار می‌گیرد اما آنها از این موضوع غفلت می‌کنند در حالی‌که نسل هم دوره ام کتاب را می‌بلعیدند و بیشتر دوستان کتابخوان و در کمین چاپ کتاب‌ها بودند تا به آنها دست یابند.

می‌گوید: شاعران استان از برخی موارد غفلت کرده اند به عنوان مثال بعضی از اساتید شعر و ادب به عنوان مراد سعی می‌کنند مریدانشان را در سطح پایین‌ی از اطلاعات ادبی نگه دارند اما اگر کسی ادبیات را به‌طور جدی مطالعه کند می‌تواند به خوبی در این راستا گام بردارد.

به موضوع موروثی بودن شعر در خانواده اشاره و از مادر بزرگش یاد می‌کند که صحبت کردنش با شعر و ضرب‌المثل همراه بود و زبانش شاعرانه بود اگر چه همه اشعارش ادبی نبود اما برای هر چیزی شعری می‌گفت و از طرفی پدر بزرگ هم در ستایش ائمه شعر می‌سرود اگر چه سوادش در حد آموزش‌های مکتب‌خانه بود.

او که دفاتر شعر پدر بزرگ را جمع آوری و وزن و قافیه اش را تصحیح کرده و گزیده‌ای از آنها را به چاپ رسانده می‌گوید: یکی از پسرانم هم شاعر است و از زمان دبستان زبان شعرش را شناخته و دنبال می‌کند. زبان ظریف پدر بزرگی دارد و هر شاعری می‌تواند زبان خاص خودش را به منصفه ظهور برساند اما گاهی اوقات از تنگ نظری‌ها در بین اهالی فرهنگ و هنر استان دلگیری می‌شوم که پیشرفت یکدیگر را مانعی برای پیشرفت خود می‌دانند.

.....

تقدیر از گروه نمایش «عروس خوشه های اقاقی»

وی بر تعامل عوامل موثر در این زمینه از جمله انجمن هنرهای نمایشی و این اداره کل تأکید کرد و از هنرمندان خواست تا به صورت کاربردی و راهبردی از تمامی امکانات موجود و بستر فضاهای مجازی برای جذب مخاطب بهره بگیرند و در امر تبلیغات و ضرورت افزایش مخاطبان تئاتر تلاش کنند.

در این دیدار رئیس انجمن هنرهای نمایشی استان هم با اشاره به برنامه‌ریزی‌های منسجم این اداره کل برای رونق فعالیت‌های فرهنگی و هنری گفت: از هم اکنون برای توسعه تئاتر استان برنامه ریزی می‌شود.

علی شریفی افزود: ظرفیت‌های خوبی در حوزه جشنواره‌های بین‌المللی اقفی را طراحی و با جدیت و عزیمت اسخ در این راه حرکت کنند و این اداره کل هم تلاش خواهد کرد هیچ برنامه‌ای بی‌پایان نماند.

از میان خبرها

اولین خانه «برک بافی» ایران در مود

زهر اخسروی - اولین خانه «برک بافی» ایران در مودرا اندازی می‌شود.

مسئول نمایندگی میراث فرهنگی سربیشه با اعلام این خبر به «خراسان جنوبی» گفت: با توجه به سابقه تاریخی برک بافی در خراسان جنوبی به ویژه منطقه مود و به منظور ترویج و توسعه این صنعت تصمیم بر آن شد که اولین خانه برک بافی کشور در شهر مودرا اندازی شود.

«هاشم اتفاقی» افزود: با توجه به ابلاغ ۳۰۰ میلیون ریال از محل اعتبارات ملی به این طرح، مقرر شد این مرکز در خانه تاریخی کیهان شهر مودرا اندازی‌شود.

وی با بیان این که برک یکی از پارچه‌های باکیفیت است که از کرک بز و پشم شتر بافته می‌شود، ادامه داد: در اسناد تاریخی به لحاظ لطافت یا حریر قند مقایسه شده و از این پارچه در گذشته برای دوخت کت، شال گردن و لباس‌های زمستانی استفاده شده‌است.

وی ابراز امیدواری کرد، با مرمت و تجهیز این خانه تا پایان سال جاری شاهد افتتاح و راه اندازی این مرکز باشیم.

فرهنگ و هنر

نشر نو

ارزیابی انقلاب امام حسین (ع)

کتاب «ارزیابی انقلاب امام حسین (ع)» تألیف «مهدی پشیوایی» اثری است که ریشه‌های تاریخی و اجتماعی و آثار و رویدادهای حادثه کر بلا را تحلیل و بررسی می‌کند.

در این کتاب انقلاب امام حسین (ع) از جوانب مختلف و به نحوی سابقه‌ای بررسی شده؛ این‌که انقلاب امام حسین (ع) از کجا سرچشمه و در چه شرایط اجتماعی و فردی شکل گرفت، چرا امام حسن (ع) صلح کرد و امام حسین (ع) جنگ؟ آیا امام حسین (ع) می‌دانست کشته می‌شود و اگر می‌دانست چرا دست به چنین اقدام خطرناکی زد؟ چه نتایجی از قیام امام حسین (ع) نصیب جامعه اسلامی شد و... موضوعاتی است که در کتاب حاضر مطرح بررسی و تحلیل شده‌است.

این کتاب مشتمل بر سه بخش با عنوان‌های «شرایط سیاسی و اجتماعی انقلاب»، «موجبات و انگیزه‌های انقلاب» و «آثار و نتایج انقلاب امام حسین (ع) در حیات جامعه اسلامی» است.

در قسمتی از این کتاب می‌خوانیم:

«عثمان پس از رسیدن به خلافت روشی در مورد اموال در پیش گرفت که زمان خلفای قبلی سابقه نداشت. عثمان مبالغ هنگفتی به خویشان و اقوام خود، اعیان قریش و بعضی از اعضای شورا می‌بخشید. البته اگر این بخشش از اموال شخصی او بود کسی اعتراض نمی‌کرد ولی این‌ها همه از بیت المال بود که عموم مسلمانان در آن شریک بودند. نمایندگان و استناداران عثمان نیز روش او را در نقاط مختلف کشور اسلامی به اجرا آوردند و به تقسیم بیت المال‌های محلی در میان خود و خویش‌واعوان و نزدیکان خود پرداختند...»

کتاب «ارزیابی انقلاب امام حسین (ع)» را انتشارات «بهار دل‌ها» منتشر کرده‌است.

اخبار

نوزدهمین جشنواره قصه گوئی آبان برگزار می‌شود

رنجبر - مرحله استانی نوزدهمین جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان ۵۴ آبان ماه در بیر جند برگزار می‌شود. مدیر کل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به خراسان جنوبی گفت: مرکز فرهنگی هنری شماره یک و فراگیر بیر جند، ۴ آبان ماه میزبان ۲۸ قصه‌گویی منتخب مرحله استانی نوزدهمین جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی کانون خواهد بود. «حمید»، افزود: این جشنواره در چند بخش مربیان کانون، آزاد، پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها، فراگیر، نوجوانان ۱۴ تا ۱۷ ساله بر گزار می‌شود و گوها با سه موضوع آزاد، سبک زندگی ایرانی اسلامی و رضوی یکدیگر رقابت خواهند کرد.

به گفته وی داوری این جشنواره در بخش مربیان کانون و آزاد، به عهده ویدابژی کشتناس آفرینش‌های ادبی، زهرا صیفی مربی مسئول مرکز فرهنگی هنری قاین و فردین مقدوری از قصه‌گویان بومی محلی استان است. طبیعت تشریی مربی هنری مرکز چاپ رسانده می‌گوید: یکی از پسرانم هم شاعر است و از زمان دبستان زبان شعرش را شناخته و دنبال می‌کند.
سپار شهری بیر جند نیز داوری بخش اعضای نوجوان را بر عهده دارند. وی ادامه داد: به‌رحله کتابخانه‌ای نوزدهمین جشنواره استانی قصه‌گویی کانون، مهر ماه جاری در مراکز فرهنگی هنری کانون‌ها با روایت ۹۲ قصه توسط قصه‌گویان به مرحله اجرا با آمد و ۶۰۰ نفر از علاقه‌مندان به هنر قصه‌گویی پای قصه‌های آنها نشستند. وی گفت: نفرت برگزیده استانی نوزدهمین جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی کانون خراسان جنوبی به دبیرخانه مرکزی مستقر در ستاد کشوری کانون معرفی خواهند شد.

آفت نگاه سنتی بر جان صنایع دستی استان

رنجبر - نگاه سنتی حاکم بر صنایع دستی استان یکی از آفت‌هایی است که به جان این هنر افتاده‌است.

معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان اگر چه به ریشه‌های حصیر بافی در فردوس، چادر بافی در سرایان و نهبندان و برک بافی در بشرویه به عنوان رشته‌های در حال احیا اشاره می‌کند اما احیای قفل‌سازی در فردوس و تنگ‌سازی در سرایان را سخت می‌داند و عنوان می‌کند: صنایع دستی استان از نگاه سنتی حاکم بر خود رنج می‌برد و چنانچه مراکز می‌هم برای احیای آن‌ها ایجاد شود دچار روزمرگی می‌شود.

«عباس زاده» می‌گوید: اولین مرکز توسعه و ترویج صنایع دستی خلاق قرار است به زودی در استان راه اندازی شود تا در دورشته‌نساجی سنتی و بافته‌های داری با کمک یافته‌های پژوهشگران و محققان صنایع دستی شاهد رشد توسعه این هنر‌ها باشیم.

وی با اشاره به ۸۰ رشته فعال صنایع دستی می‌گوید: تا کنون در راستای احیای صنایع دستی گام‌های بلندی چون راه اندازی بازارچه صنایع دستی در فردوس با پیشنهاد ۷۰۰ میلیون تومان اعتبار، راه اندازی خانه برک بافی با جذب اعتبار ۳۰ میلیون تومان و ایجاد مرکز توسعه گردشگری در نهبندان و... برداشته شده‌است و همچنین فقط ۴۵ رشته فعال و ۱۵ رشته نیمه فعال صنایع دستی در استان داریم و بقیه رشته‌ها فعال نیستند.